

Lukmanda danalygyň we kämilligiň ýüze çykyşy hakynda hekaýat

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Lukmanda danalygyň we kämilligiň ýüze çykyşy hakynda hekaýat

Lukmanda danalygyň hem kämilligiň ýüze çykyşy hakynda hekaýat

Gulunyň üýtgeşik zatlarny duýyan

Hojaýyn Lukmany ýanyndan goýman,

Hemiše tirkeşip, bileje gezdi,

Şol bolmasa, hatda iýip-içmezdi.

Çynlakaý iş ýüze çyksa eger-de,

Baryna Lukmanyň nepi degerdi.

Käte tagamlaňam iň gowy ýerni

Özi iýmän, ilki Lukmana berdi.

Gulunyň ýok wagty tutýan dek ýasy,

Iýip-içip, bolmazdy oň mazasy.

Bir gezek ol gawun iýmekçi boldy,

Gulunam çagyrdyp, derrew äkeldi.

Gawuny tizara dilimleşdirdi,

Ondan Lukmana-da birini berdi.

Iýip gutarmanka bir dilimini,

Gawundan doldurdy onuň öňünü.

Haky köýüp barýan bir husyt deýin,

Diýdi: «Hany, menem dadyp göreýin

İşdämen iýsiňi synlaňda seniň,

Ýaman däl ýaly-ha tagamy munuň».

Diýdi-de, gawuna agyz urdy ol,
Ondan lezzet däl-de, ezýet görüdö ol.

Diliniň üstüni gabarçak tutup,
Ýatdy ol bir sagat özünden gidip.

Soñ nepesin dürsäp, diýdi guluna:
«Äkitjek bu gawun dogry ölüme.

Öt ýaly aky bu, belki, awuly,
Nädip iýip bildiň munça gawuny?

Ne ýüzüňi çytdyň, ne aky diýdiň,
Bu zakguny nädip bildirmän iýidiň?

Duşmanyň edäýjek işi edeniň,
Düşünip bilemok bolşuña seniň».

Lukman diýdi: «Maňa dostdugny bilyän,
Goldap ýörsüň meni gözüñden salman.

Göwnüme ýaransoň edim-gylamyň
Hem-de maňa eden kän ýagşylygyň,

Seniň ýaly pæk adamyň hödürlän
Aky tagamy-da meň üçin derman.

Seň eliňden berlen herki tagamy
Ýüzün çytman iýse, guluň ne gamy?

Gudrat misden altyn döredip biler,
Hasratam köp zady öwredip biler.

Dünýede edilýän herki ýagşylyk
Şypa berýär köp dertlere em bolup.

Ugrun tapsaň, sirke öwrülýär meýe,
Tikeniň awusyn duýanok düye.

Ölüme buýrulan günükär bende
Hoş bolar jelladyň rehmi inende.

Ýagþylyk nur saçsa ýşyk dek bolup,
Gündizlige döner tüm garañkylyk.

Käte şerdir öýdüp hasap edeniň
Haýra dönüp, göwnüň göterýär seniň.

Ýok bolsa kalbyňda haýryň tohumy,
Ýazyň gyşa döner, bilip goý şuny.

Ýüreginde haýryň tohumy barlar
Özlerini hökümdar hasap edýärler.

Şer – başagaýlykdyr, bilip goý şuny,
Bilimdedir haýyr işleň tohumy».

Jelaleddin Rumy Goşgular